

1	2	3	4	5	6
Democratie en rechtsstaat 1.1	Democratie en rechtsstaat 1.2	Democratie en rechtsstaat 1.3	Democratie en rechtsstaat 1.4	Democratie en rechtsstaat 1.5	Democratie en rechtsstaat 1.6
Ik weet dat we in Nederland een Tweede Kamer, gemeenteraden en rechtbanken hebben. Ik weet dat Nederland lid is van de Europese Unie. 	Ik weet in grote lijnen hoe democratie in Nederland werkt: verkiezingen, politieke partijen, kabinet en Tweede Kamer.	Ik weet in grote lijnen hoe de Europese Unie werkt en op welke terreinen de EU wel/niet invloed heeft op wat er in Nederland gebeurt. Ik heb geleerd over landen waar geen democratie is.	Ik weet hoe het eraan toegaat in een parlement, o.a. door de activiteit Model European Parliament. Ik heb nog meer geleerd over landen waar geen democratie is en wat dat betekent.	Ik heb meer geleerd over democratische instellingen in andere landen en op wereldniveau. Ik kan meepraten over de vraag wat de verschillen/overeenkomsten zijn met Nederland.	Ik weet dat ik zelf ook (bijna) mee mag stemmen bij verkiezingen. Ik ben me ervan bewust dat je je hiervoor moet verdiepen in de onderwerpen die daarbij spelen. Ik weet in grote lijnen waar de politieke partijen in Nederland voor staan.

Verskillende culturen 2.1	Verskillende culturen 2.2	Verskillende culturen 2.3	Verskillende culturen 2.4	Verskillende culturen 2.5	Verskillende culturen 2.6
Ik weet dat er in Nederland mensen met veel verschillende culturen wonen. Ik heb geleerd over hoe het in andere landen is.	Ik weet wat het begrip 'multiculturele samenleving' inhoudt. Ik heb meer geleerd over verschillende culturen in Nederland en in andere landen.	Ik heb kennisgemaakt met de cultuur in een ander land en gemerkt wat de verschillen zijn met de cultuur waarin ik zelf ben opgegroeid. 	Ik heb meer geleerd over de culturen in andere landen en ben me nog meer bewust van de verschillen met wat ik zelf gewend ben.	Omdat ik nu meer weet over andere culturen, kan ik proberen me te verplaatsen in hoe mensen van andere culturen tegen dingen aankijken.	Ik kan me verplaatsen in het perspectief van mensen met een andere cultuur. Daardoor kan ik ook beter begrijpen wat er in de wereld gebeurt.

Actuele vraagstukken 3.1	Actuele vraagstukken 3.2	Actuele vraagstukken 3.3	Actuele vraagstukken 3.4	Actuele vraagstukken 3.5	Actuele vraagstukken 3.6
Ik weet wat op dit moment de grote problemen zijn in Nederland en in de wereld.* 	Ik heb meer geleerd over de grote problemen in ons eigen land en in de wereld, waardoor ik beter begrijp wat er aan de hand is en hoe dat komt.	Ik kan zelf uitleggen waar het precies om gaat bij de grote problemen die spelen in Nederland en de rest van de wereld.	Ik weet nu zelf genoeg van de problemen in de wereld om er een mening over te kunnen hebben. En ander weet ik hoe ik er meer informatie over kan vinden. Op sommige terreinen kan ik ook meedenken over een oplossing.	Ik begrijp beter waarom bepaalde problemen in de wereld ontstaan zijn en welke problemen met elkaar te maken hebben. Ik probeer mee te denken over oplossingen.	Ik weet genoeg van de problemen in de wereld om er een mening over te kunnen hebben. Ik zie in dat het vaak ingewikkeld is en met veel dingen samenhangt. Ik kan ook meedenken over mogelijke oplossingen.

**Bijvoorbeeld klimaatverandering, globalisering, vluchtelingen, armoede, discriminatie, sociale ongelijkheid, gender issues, fake news etc.*

Duurzaamheid 4.1	Duurzaamheid 4.2	Duurzaamheid 4.3	Duurzaamheid 4.4	Duurzaamheid 4.5	Duurzaamheid 4.6
Ik weet wat de term 'duurzaamheid' betekent en wat dat te maken heeft met klimaatverandering, afval en gebruik van grondstoffen en energie.	Ik begrijp beter welke problemen gelinkt op het gebied van duurzaamheid en hoe die te maken hebben met de levensstijl van mensen.	Ik heb inzicht gekregen in de gevolgen die mijn eigen manier van leven heeft op het punt van klimaat, energiegebruik en afval. 	Ik ben me bewuster van de keuzes die mijn familie en ik zelf maken als het gaat om duurzaamheid.	Ik weet nu nog meer over duurzaamheid en wat de effecten zijn van bepaalde keuzes. Daardoor denk ik meer na bij wat ik wel en niet doe.	Ik ben goed geïnformeerd op het terrein van duurzaamheid. Hierdoor ben ik in staat om daar een mening over te hebben en zelf bewuste keuzes te maken.

Mensenrechten 5.1	Mensenrechten 5.2	Mensenrechten 5.3	Mensenrechten 5.4	Mensenrechten 5.5	Mensenrechten 5.6
Ik weet wat de belangrijkste mensenrechten zijn. Ik kan ook uitleggen wat belangrijk is in een democratie.	Ik heb meer geleerd over mensenrechten en democratie. Ik kan dat nu linken aan problemen zoals racisme en discriminatie.	Ik ken voorbeelden van landen waar mensenrechten niet worden gerespecteerd en waar ze ook geen democratie hebben.	Ik heb geleerd over de geschiedenis van mensenrechten en democratie en ken organisaties hiervoor opkomen.	Ik begin te begrijpen dat er een verband is tussen mensenrechten, democratie, politieke systemen en wat er gebeurt in een land.	Ik zie hoe mensenrechten gelinkt zijn aan dingen als privacy, discriminatie, vrijheid van meningsuiting e.d. Ik begrijp dat deze rechten soms met elkaar in botsing kunnen komen.

Maatschappelijke verantwoordelijkheid 6.1	Maatschappelijke verantwoordelijkheid 6.2	Maatschappelijke verantwoordelijkheid 6.3	Maatschappelijke verantwoordelijkheid 6.4	Maatschappelijke verantwoordelijkheid 6.5	Maatschappelijke verantwoordelijkheid 6.6
Ik ken organisaties die zich inzetten voor een goed doel, zoals het Rode Kruis, Unicef en de Voedselbank. Ik heb zelf met school ook iets gedaan voor een goed doel.	Ik kan uitleggen wat de problemen zijn waar de goede- doelen-organisaties zich voor inzetten. Ik heb zelf ook iets gedaan voor een goed doel.	Ik ben me ervan bewust dat ik zelf ook iets kan doen om maatschappelijke problemen te helpen oplossen. Ik heb meer geleerd over het werk van hulporganisaties.	Ik weet dat ik zelf dingen kan doen om een bijdrage te leveren aan de oplossing van problemen in het land/de wereld. Ik weet steeds meer over hulporganisaties.	Ik weet dat ik zelf dingen kan doen om een bijdrage te leveren aan de oplossing van problemen in het land/de wereld. Ik weet steeds meer over hulporganisaties.	Ik weet dat ik zelf dingen kan doen om een bijdrage te leveren aan de oplossing van problemen in het land/de wereld. Ik weet steeds meer over hulporganisaties.

Informatiebronnen 7.1	Informatiebronnen 7.2	Informatiebronnen 7.3	Informatiebronnen 7.4	Informatiebronnen 7.5	Informatiebronnen 7.6
Ik leer te kijken naar de websites waar ik informatie op vind: ik weet waar ik op moet letten om te beoordelen of die serieus te nemen is.	Ik weet hoe ik bruikbare informatie kan opzoeken die ik nodig heb voor bijv. projecten en weet ook dat ik de bronnen altijd moet vermelden.	Ik weet steeds beter hoe ik op internet betrouwbare informatie kan vinden die ik kan gebruiken voor werkstukken e.d. Ik ben gewend de bronnen te vermelden.	Ik schrik niet meer van wetenschappelijke bronnen die meer leeswerk vragen en kan de informatie daarin begrijpen. Ik heb de APA-stijl voor bronvermeldingen geleerd.	Ik ben in staat om voldoende wetenschappelijke bronnen te vinden voor mijn profielwerkstuk en kan daaruit de informatie filteren die van belang is voor mijn onderzoek. Ik hanteer de APA-stijl voor bronvermeldingen.	Ik ben in staat om voldoende wetenschappelijke bronnen te vinden voor diverse onderzoeksprojecten en kan daaruit de informatie filteren die van belang is voor mijn onderzoek. Ik hanteer de APA-stijl voor bronvermeldingen.

